

A Szegedi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Szegeden, 2017. március hó 22. napján megtartott fellebbezési nyilvános ülés alapján meghozta a következő

V É G Z É S T:

Az adócsalás büntette és más bűncselekmény miatt **a vádlott** ellen indított büntetőügyben a **Kecskeméti Törvényszék** 2016. június hó 7. napján nyilvánosan kihirdetett **1.B.492/2014/45.** számú ítéletét **helybenhagyja** azzal, hogy a vádlottat börtönre, valamint gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltásra ítéltnek is tekinti.

Az első fokú eljárásban felmerült 353.716,- (háromszázötvenháromezer-hétszáztizenhat) forint bűnügyi költségből a vádlott 338.397,- (háromszázharmincnyolcezer-háromszázkilencvenhét) forintot köteles megfizetni.

A végzés ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S

Az elsőfokú bíróság a vádlottat folytatólagosan elkövetett adócsalás büntette [1978. évi IV. törvény 310. § (1) bekezdés, (4) bekezdés] és folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége [1978. évi IV. törvény 276. §] miatt halmazati büntetésül 3 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte, 3 évre eltiltotta a gazdasági társaság vezető tisztségének viselésétől.

Megállapította, hogy a vádlott a szabadságvesztés büntetés háromnegyed részének kitöltését követően bocsátható feltételes szabadságra. A vádlottal szemben 137.410.202,- forintra vagyoneklobzást rendelt el.

Az elsőfokú eljárásban felmerült 343.716,- forint bűnügyi költségből a vádlottat 328.397,- forint megfizetésére kötelezte, míg 15.319,- forintról megállapította, hogy azt az állam viseli.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben ellenérdekű fellebbezések bejelentésére került sor:

Fellebbezett az ügyész a vádlott terhére súlyosítás, hosszabb tartamú szabadságvesztés kiszabása,

a vádlott és védő - egyezően - elsődlegesen felmentés, másodlagosan enyhítés érdekében.

A fellebbviteli főügyészség az ügyészi fellebbezést fenntartva, a bűnösségi körülmények és a jogszabályi helyek kiegészítése mellett a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés súlyosítását, egyebekben az első fokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

A védők a fellebbezés írásbeli indokolásában bizonyítási indítványokat terjesztettek elő, majd elsődlegesen a vádlott felmentését, másodlagosan az első fokú ítélet hatályon kívül helyezését indítványozták.

A fellebbezések alaptalanok.

I.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a perrendi szabályok betartásával hiánytalanul lefolytatta és megalapozott tényállást állapított meg. A védelem a megalapozatlanság körében bizonyítási indítványokat terjesztett elő. Indítványozták (név) és **1. sz. tanú** tanúkenti meghallgatását, **1. sz. tanú** tanúzási képességére igazságügyi orvosszakértő kirendelését. Sérelmezték továbbá, hogy több tanú kihallgatása helyett, az elsőfokú bíróság a közvetlenség megsértésével, nyomozati vallomásukat olvasta fel. Álláspontjuk szerint **1. sz. tanút** meghallgatása előtt, illetve az elsőfokú bíróság által meghallgatott tanúkat nem teljes körűen oktatták ki a vallomástétel akadályáról.

1. sz. tanú kioktatására vonatkozóan bizonyítást folytatott le az elsőfokú bíróság, melynek eredményeképpen azt állapította meg, hogy a jogsegély keretében a **[külföldi megjelölés]** hatóságok kihallgatása során a kioktatása megtörtént, az törvényes volt. E vallomást felolvasással tette a bizonyítás anyagává a törvényszék. A tanú személyes meghallgatását a védő sem kérte az elsőfokú eljárásban.

Az pedig az elsőfokú bíróság előtt is ismert volt, hogy a tanú korábban balesetet szenvedett, fejsérülése volt, emlékezetkiesései voltak. Ennek ellenére úgy ítélte a törvényszék, hogy a tanú vallomásának tartalma alapján kétséget kizáróan megállapítható az, hogy adekvát válaszokat adott a hozzá intézett kérdésekre, vallomása logikus, amire nem emlékezett, annak kapcsán erre hivatkozott. Erre figyelemmel nem merült fel aggály a vonatkozásban, hogy a **[külföldi megjelölés]** hatóság úgy vette volna fel a tanú vallomását, hogy annak tanúzási képessége ne lett volna meg.

(Név)-t illetően az iratokból megállapítható, hogy a tanú kihallgatására az elsőfokú eljárásban szintén nem tett indítványt a védő. A tanú meghallgatásához azonban a titoktartás alóli felmentésre van szükség. A felmentésre nem a vádlott, hanem azok a személyek jogosultak, akik az érintett gazdasági társaságot alapították. Ennek hiányában e körben a tanú nem tehet vallomást. Ezen felül pedig az ítélet tábla álláspontja szerint a tanút a Be. 82. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott mentességi jog is megilletné.

Ami a többi tanút illeti, szintén nem volt indítvány az elsőfokú eljárásban a védő részéről az ő személyes meghallgatásukra, noha erre az eljárási törvény szerint van lehetőség, és ilyen indítvány esetén a vallomások felolvasására sem kerülhetett volna sor. Így erre is figyelemmel, ügyészi indítványra a törvénynek megfelelően tette az elsőfokú bíróság bizonyítás anyagává e vallomásokat azok felolvasásával. Valamennyi tanú kihallgatása előtt a szükséges figyelmeztetések megtörténtek, a kioktatásnak csak a releváns akadályokra kell kiterjedni.

A védők a fellebbezés indokolásában több helyen is utaltak a közvetlenség elvének sérelmére.

A közvetlenség már nem az eljárási törvény alapelve, azt a Be. több helyen is áttöri, hiszen a tanúnak írásbeli vallomástételi lehetőséget biztosít, a tanú korábban tett vallomása a meghallgatása

nélkül felolvasható, a vádlott kérelmére akár a vádlott távollétében is folyhat az eljárás.

A kifejtettekre figyelemmel az előterjesztett bizonyítási indítványokat a másodfokú bíróság szükségtelennek ítélte, az elsőfokú bíróság a szükséges a bizonyítást lefolytatta, ezért a bizonyítási indítványokat elutasította.

II.

A törvényszék részletes indokát adta, hogy a vádlott védekezésével szemben miért a tanúk vallomását, azok közül is melyeket és milyen okból fogadott el.

Az ítéletábra álláspontja szerint a tényállást támadó és a vádlott felmentését célzó fellebbezések a bizonyítékok mérlegelése ellen irányulnak. Azt sérelmezik, hogy az elsőfokú bíróság a vádlott védekezését, mely szerint a számlán feltüntetett gazdasági esemény ténylegesen közte és a számlán feltüntetett gazdasági társaság között létrejött, elvetette.

Nem tévedett a törvényszék, amikor kimondta, hogy annak megállapítása, hogy a számlák mögött tényleges gazdasági esemény állt-e, vagy azok fiktívek, nem szakértői kérdés, hanem annak eldöntése a bíróság feladata. Erről a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján kell dönten.

1. sz. tanú vallomását támasztotta alá 2. sz., 3. sz., 4. sz. tanú vallomása. E vallomások mind cáfolják a vádlott fentiekben írt védekezését.

Megfelel az eljárási szabályoknak, annak megengedett módja az a bizonyíték mérlegelés, ha egy tanú vallomásából bizonyos részeket elfogad a bíróság, melyet más bizonyíték is alátámaszt, bizonyos részeket pedig melyeket bizonyítékok cáfolnak, elvet. 4. sz. tanú vallomásának ennek megfelelő értékelése is perrendszerű volt.

A vádlott azon hivatkozása, hogy a váddal érintett cégek a cégnyilvántartásba bejegyzett társaságok voltak, neki nem volt kötelezettsége annak vizsgálata - illetve nem tudta -, hogy ezen társaságok adóbevallási és áfa fizetési kötelezettségüknek eleget tettek-e vagy sem, megfelel a fellebbezés indokolásában felhívott Európai Bíróság C-446/15. számú ítéletében kifejtetteknek.

A konkrét ügyre vetítve, ha a két gazdasági társaság között a gazdasági esemény valós, akkor a vádlottnak nem lenne kötelessége tudni, hogy a másik gazdasági társaság eleget tett-e adózási kötelezettségének, illetve ha ezt nem tudta, azzal, hogy a vádlott él áfa levonási jogával, bűncselekményt nem valósítana meg.

A jelen ügyben azonban nem ez történt. A vádlott tudta, hogy közte és az érintett gazdasági társaságok között nem jött létre gazdasági esemény, így az erről kiállított számlák fiktívek. Nyilvánvaló, hogy a vádlott erről tudott, hiszen a ténylegesen meglévő árukészletét nem ezektől a gazdasági társaságoktól szerezte be. A számlákra pedig az áfa tartalom igazolása és adólevonási jog érvényesítése érdekében volt szüksége, azokat ennek érdekében állította be a vállalkozása könyvelésébe. Mivel a számlák fiktívek, így azok alapján áfa levonási jogosultság sincs.

A számlákat kiállító vádbeli cégek adóelkerülés végett, a vádlott gazdasági társaságának érdekében jöttek létre, a vádlott tudott a fiktív számlákról, azokat ennek ellenére felhasználta. Így a

bűncselekményt egyenes szándékkal követte el. A bizonyítékok mérlegelése az elsőfokú bíróság feladata. E kötelezettségének részletesen eleget tett, okfejtése logikus és megfelel az iratokban rögzítetteknek. Megalapozott tényállás esetén a bizonyítékok eltérő értékelésére a másodfokú eljárásban nincs törvényes lehetőség.

Így a tényállást támadó és a vádlott felmentését célzó fellebbezések eredményre nem vezethettek.

Mivel az első fokú ítélet tényállása hiánytalan és megalapozott, ezért nincsen ok hatályon kívül helyezésre sem.

A megalapozott tényállásból az elsőfokú bíróság helyesen következtetett a vádlott bűnösségére, és a cselekmény minősítése is törvényes, az első fokú ítélet 29. oldal utolsó bekezdésében helyesen hivatkozott a Btk. 138/A. § d) pontjára is.

Helyesen foglalt állást abban is a törvényszék, hogy az elbíráláskori törvény nem tesz lehetővé enyhébb elbírálást, mert az üzletszerű elkövetésre figyelemmel a cselekmény súlyosabban minősülne, illetőleg az elbíráláskor a büntetés kiszabása során a középérték irányadó.

A bűnösségi körülményeket tekintve az ítélet tábla további súlyosító körülményként értékelte a vádlott terhére az üzletszerű elkövetést.

Az így helyesbített bűnösségi körülmények mellett is az ítélet tábla álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által kiszabott törvényi minimumhoz közel álló szabadságvesztés nem olyan enyhe, hogy annak lényeges súlyosítása lenne indokolt, különös tekintettel a jelentős, közel tíz éves időmúlásra, figyelemmel az Alkotmánybíróság 2/2017. számú határozatában kifejtettekre is.

A cselekmény tárgyi súlyára, az elkövetési értékre figyelemmel azonban a kiszabott szabadságvesztés büntetés enyhítése sem indokolt.

Helyes a vádlott közügyektől és foglalkozástól eltiltása, annak tartama arányos. Ugyanakkor a foglalkozástól eltiltásra is a vádlottat ítélni kell, annak megnevezése pedig gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozás.

Az elkövetéskori törvény alkalmazására figyelemmel pedig nem szabadságvesztésre, hanem börtönre kell ítélni a vádlottat. Ezeket a rendelkezéseket a másodfokú bíróság határozatával pontosította.

Helyesen alkalmazott a törvényszék a vádlottal szemben vagyoneklóbzást.

A bűnügyi költség, számítási hiba folytán mind az összesen felmerült, mind pedig a vádlottat terhelő összege 10.000,- forinttal eltér, így a másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú eljárásban felmerült 353.716,- forint bűnügyi költségből a vádlott 338.397,- forintot köteles megfizetni.

A kifejtettekből következik, hogy az ítélet tábla a fellebbezéseket nem ítélte alaposnak, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 371. § (1) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint helybenhagyta.

Szeged, 2017. március 22.

Sefta Márta dr. sk.. Cserháti Ágota sk.
előadó bíró bíró

Szeged, 2017. március 22.

Gyurisné dr. Komlóssy Éva sk.
a tanács elnöke